

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lvcæ Pinelli Societatis Iesv Theologi, De Virtute Sev
Energia, & admirandis Sacrosanctæ Missæ effectibus,
Libri Duo**

Pinelli, Luca

Coloniæ, Anno M.D.CVIII.

XXI. Ad quid obliget hoc præceptum: Ite[m] sitne necesse integram audire
Missam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46295](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46295)

vacat culpa ; Si verò nihil omnino dubitans , planè sufficientem causam esse existimauerit , & si homo sit non largæ conscientix , sed timens Deum , excusabitur à peccato propter ignorantiam inuincibilem.

Alterum dubiũ est: An circa hoc præceptum audiendi Missam diebus festis Papa dispensare possit? Respondeo, posse: quia præceptum est positivum ; verum nullius usus est talis dispensatio. Dispensare enim, vt, qui Missam comòdè diebus festis audire potest eam non audiat, non tam tendit ad proximæ edificationem , quam ad eiusdem destructionem , cum nihil id aliud esse videatur, quàm hominem à cultu diuino alienare. At si extet iusta & sufficiens causa nõ audiendi Missam, citra dispensationem excusari potest. Vtilis tamen esse queat eiusmodi dispensatio , ad scrupulosum aliquem quietandum.

Ad quid obliget hoc præceptum: Item, sitne necesse integram audire Missam?

C A P. XXI.

○ Mnes Doctores affirmât hoc præceptum

ceptum obligare ad audiendam integrā
Missam à principio vsque ad finem. Et
colligitur hoc ex Cap. Omnes fideles,
de Consecra. dist. 1. vbi dicitur: Manen-
dum esse, vsque dum Missa peragatur.
Et Cap. Missas, dicitur: *Missas die Do-
minico secularibus totas audire specia-
li ordine precipimus.* Cui accedit com-
munis fidelium consensus ac confue-
tudo, quibus scrupulus est Missam
non integram audire, vti dictum est su-
pra.

Hinc est, vt quemadmodum Sacerdos
non potest partē aliquam diuini Officij
citra peccatum omittere: quia singulis
diebus recitare totum Officiū tenetur;
ita etiam, citra peccatum, diebus festis
Missam integram, vel aliquam eius par-
tem, citra iustam ac legitimam causam,
intermittere non possit, cum vtrobi-
que eadem obligationis sit ratio? Dixi
citra iustam causam: excusant enim
Summistæ eos, qui inseruientes Mis-
sæ, aliquando Sacristiam ingrediun-
tur ad adferenda necessaria, atque
ita aliquam particulam Missæ negli-
gunt, quanquam etiam hoc ipsum sit
Missæ

Missæ inferuire. Vt tamen eiusmodi Ministri ab omni planè culpa liberi sint & immunes, duo illis sunt obseruanda. Primò, vt in eundo ac redeundo diligètes sint, ac festinent, neque præter necessitatem alibi moram faciant. Secundò, vt quæ præparari ac disponi possunt antequam Missa inchoetur, non differant dum Missa incipiatur. Si quis enim, verbi gratia, inchoata Missa exeat Ecclesiam, vt foris vinum afferat, quod per negligentiam suam non attulit citius, atq; ita bonam aliquam Missæ partem negligat, certum est, talem non vacare culpa; si tamen per inaduertentiam aut obliuionem, de vino, aut alijs rebus necessarijs in tempore non prouidisset, anniti debet, vt aliam audiendo Missam, eam partem, quàm audire neglexit, compenset.

Hic dubia aliqua sese ingerunt. Primum est: Quale peccatum est, partem aliquam Missæ omittere? Conueniunt in hoc omnes Doctores, graue peccatum esse, si pars illa sit notabilis, & si, qui eam omisit, non habeat animum eandem compensandi, aliam Missam audiendo.

diend
tabil
subin
tra leg
notab
fentiu
existi
princ
cepto
que m
esse Sy
num.
§. 1. In
de Of
quoq
dicun
tantu
stimat
tra m
hac se
art. 1. I
audire
deind
tem,
tat, h
careb
pra se

diendo. Si verò non fit aliqua pars notabilis, veniale tantum peccatum esse, subintellige, si id voluntariè fiat, & citra legitimam causam. Quæ verò pars notabilis dici aut non dici possit, dissentiunt inter se Authores. Aliqui existimant eum, qui Missam audit, à principio Epistolæ vsq; ad finem, præcepto de audienda Missa satisfacere, neque mortaliter peccare. In his videtur esse Sylvester, Tabienna verb. Missa, num. 10. S. Antoninus 2. par. tit. 9. cap. 10. §. 1. Item præ cæteris Sandoual. Tract. de Officijs Eccles. cap. 14. par. 6. Alij eos quoque Ecclesiæ præcepto satisfacere dicunt, qui Missam audiunt à principio tantum Evangelij vsque ad finem, existimantes quæ huc vsque præcedunt, citra mortale peccatum omitti posse. In hac sententia est Soto in 4. distin. 13. q. 2. art. 1. Dicitur *ad finem Missæ*: si quis enim audire Missam ab Evangelio incipiat, & deinde post communicatum Sacerdotem, quod reliquum est de Missa omitat, hic peccati mortalis scrupulo non carebit, vti etiam notat Suarez vbi supra sect. 2. §. Secundo, talis enim quartam Missæ

Missæ

Missæ partem omitteret, quæ communi omnium iudicio in quavis re pars notabilis appellatur.

Nauarrus cap. 21. nu. 2. & Cap. Quando de Consecrat. dist. 1. notab. 10. num. 19. in eadem est cum Soto sententia, sed hoc insuper addit, si quis ab *Offertorio*, vel *Symbolo* Missam audire incipiat, hunc præcepto Ecclesiæ satisfacere, neque mortaliter peccare, modò tamen postmodum legat, vel legi sibi procuret Missæ Euangelium. Verùm id displicet Suarez, vbi supra, §. Addit. neque sine ratione: ista enim Euangelij lectio, quæ fit post Missam; neque pars est Missæ, neque vnum aliquod cum ipsa Missa constituit, neque sub præceptum cadit. Si quis enim impeditus ex legitima causa, & citra suam culpam ad Missam lecto iam Euangelio accedat, non obligabitur postea legere vel legi sibi curare Euangelium. Ergo ea de re neque præceptum habemus, neque consuetudinem; vnde si quis Missam audiat ab *Offertorio* tantum, vel *Symbolo*, peccaret mortaliter, etiam si Euangelium omissum legeret, vel ab
alio

alio p
parte
illa E
ad pra
tegrat
H
diebu
nem,
ma ca
nullu
ceptu
Missæ
Missæ
tabili
vel g
omitt
exire
catum
Sacer
tum
gravi
notab
tale,
Missæ
dimid
iam r

alio prælegi sibi curaret : quia Missæ partem notabilem omitteret, & lectio illa Euangelij quæ postmodum fit, nihil ad præceptum attinet, quò iubemur integram Missam audire.

Hinc colligitur, non audire Missam diebus festis à principio vsque ad finem, semper esse peccatum, nisi legitima causa excuset. Neque obstat, si nullus interueniat contemptus : præceptum enim Ecclesiæ iubet integram Missam audire. Si tamen pars aliqua Missæ omittatur exigua, & non notabilis, peccatum erit veniale, leuius, vel grauius pro diuersitate eius quod omittitur ; verbi gratia, immediatè exire ante benedictionem, erit peccatum veniale ; sed exire subitò post Sacerdotis Communionem, peccatum quidem veniale est, sed tamen grauius. Simili modo, si pars aliqua notabilis omittatur, est peccatum mortale, puta, si quis omittat quartam Missæ partem : at si quis tertiam vel dimidiam Missæ partem omittat, etiam mortale est, sed tamen priori grauius

grauius

gravius, quia plus omittitur. Vnde grauius peccat, qui Missam tantum audit à Consecratione, quam qui ab Offertorio. Similiter grauius peccat, qui subito discedit post Hostiam consecratam, quam qui post Communionem discedit. Hic notari etiam potest; Si quis in principio Missæ, itemque in fine aliquid omittat, tum, si quæ omissa sunt, partem notabilem efficiant, peccare mortaliter; sin minus, venialiter tantum.

Hic dubium oritur: Impeditus aliquis ex legitima causa, accedit sub medium Missæ, quæritur: Talis, cum habere aliam integram Missam non possit, obligatusne erit audire dimidiam illam Missæ partem, quæ restat? Et si non audiat, peccatne mortaliter? Pari modo, si quis integram Missam audire non possit, possit autem audire notabilem aliquam eius partem, talis obligabitur ne sub poena peccati mortalis audire eam partem? Respondeo, obligari: quia Missa non consistit in indiuisibili. Præterea, qui non potest recitare Officium totius diei, partem verò recitare potest, obligatus est eam, quam potest, partem recitare.

citare
Suar
mone
cati,
qua M
quant
titur,
gratia
cratio
finita
bit gr
vsq; a
in ipsa
poris
partem
secra
graviu
partis
rez, (i
Conse
pto de
Conse
crifici
niquè
dum e
matur
stantia
ctione

citare. Similis est ratio cum Missa.

Suarez citato loco, §. ultimo denique, monet in considerata qualitate peccati, quod committitur dum pars aliqua Missæ omittitur, non tam temporis quantitatem, quam partis eius, quæ omittitur, dignitatem esse respiciendam. V. gratia. Si quis Sacerdote circa Consecrationem occupato Missam deserat, & finita Consecratione reuertatur, peccabit grauius, quam si principium Missæ vsq; ad Epistolam omitteret. Etsi enim in ipsam Consecrationem minus temporis infumatur, quam in alteram istam partem: nihilominus tamen, quia Consecratio Sacrificij pars est excellentior, grauius peccabitur eius, quam alterius partis omissione. Quinimò dicit Suarez, (id quod est valde probabile) si quis Consecrationi non adsistat, eum præcepto de audienda Missa non satisfacere: Consecratio enim de substantia est Sacrificij Missæ. Dicit deinde de Communionis Sacerdotis videri idem sentiendum esse; quandoquidem ea consummatur Sacrificium, ideoque pars sit substantialis, pertinens ad eiusdem perfectionem.

AN